

Morální vývoj

Teorie Lawrence Kohlberga

Piaget a Kohlberg

- Kognitivní vývoj ovlivňuje i sociální chápání světa
- Piaget-formuloval 4 stadia chápání pravidel u dětí
- 1. stadium-dítě si tvoří a dodržuje vlastní pravidla hry nezávislé na druhých
- 2. stadium-morální realismus (okolo 5. roku)-pravidla jsou daná autoritou, neměnná, absolutní morální imperativ

Piaget a Kohlberg

- 3. stadium-7.-12. let-společné dohody mohou být měněny, když s tím ostatní souhlasí. Důležitý začíná být i úmysl osoby. Trest je lidský čin, ne božská odplata.
- 4. stadium-12. let a více-ideologické chápání pravidel

Lawrence Kohlberg

- Navázal na Piageta
- Morální dilemata ve formě povídek.
- Viz např. Heinzovo dilema.

Lawrence Kohlberg-stadia morálního vývoje

- **PŘEDKONVENČNÍ MORÁLKA (cca do 10 let)**

(1. orientace na trest, 2. orientace na odměnu-
tzv naivně egoistická orientace)

**JE TO ŠPATNÉ CHOVÁNÍ, PROTOŽE ZA TO
BUDU POTRESTÁN.**

**JE TO ŠPATNÉ CHOVÁNÍ, POKUD JSEŠ
PŘISTIŽEN (NAIVNĚ EGOISTICKÁ
ORIENTACE, VIZ ŘIDIČI V ČR).**

Lawrence Kohlberg-stadia morálního vývoje

- **KONVENČÍ MORÁLKA (od cca 10-11 roku typické, souvisí s rozvojem abstraktního myšlení)**

(3. orientace na to být hodným dítětem,

4. orientace na autoritu, dodržování společenského pořádku)

HODNÝ CHLAPEČEK, VZORNÁ HOLČIČKA.

Zlaté pravidlo-čiň druhým to, co chceš aby dělali tobě.
Důležitý společenský souhlas.

4. stadium-pochopení konceptu povinnost, právo.

JE TO ŠPATNÉ, PROTOŽE JE TO ILEGÁLNÍ.

Dodržuje zákony a pravidla, aby se vyhnul odsouzení ze strany autorit a vlastních pocitů viny, že nedodržuje pravidla.

Lawrence Kohlberg-stadia morálního vývoje

- **POSTKONVENČNÍ MORÁLKA**

(5. orientace na společenskou smlouvu,

6. orientace na univerzální etické principy)

**Stadium 5. PRÁVO NENÍ NEMĚNNÉ,
DŮLEŽITÉ JSOU PRINCIPY VEŘEJNÉHO
PROSPĚCHU.**

**DEMOKRACIE VYCHÁZÍ Z TOHOTO STUPNĚ
MORÁLNÍHO VÝVOJE.**

Nejvíce dospělých se nachází ve stupni 4.

Lawrence Kohlberg-stadia morálního vývoje

- Cca 10% populace v 6. stadiu-orientace na univerzální etické principy.
- Nyní prokázáno, že situačně využíváme různé úrovně.
- Teorie je zaměřena na muže-maskulinní způsob uvažování na základě práva a spravedlnosti, ženy spíše uvažují na principu péče a starosti o druhé- Gilliganová Carol (1982).